

Valley: bloeiende valleien in hart van Amsterdamse Zuidas

Hoveniers moeten zich zekeren als alpinisten

Aan de Amsterdamse Zuidas is Valley gebouwd, een eigenzinnige aanwinst voor deze Amsterdamse wijk. In de Visie Zuidas uit 2016 wordt niet alleen ingezet op het versterken van deze internationale bedrijvenlocatie, maar ook op het aantrekken van bewoners. De Zuidas moet naast een zakendistrict ook een levendige woonwijk worden, met ruimte voor groen en water. Valley is een buitengewoon complex met kantoren en woongebouwen en combineert als het ware deze ambities.

Auteur: thegreencities.eu

Valley is de eerste en tot nu toe enige groene toren met een Nederlands beplantingsplan. De Trudo-bostoren in Eindhoven en Wonderwoods in Utrecht zijn ontworpen door Stefano Boeri, de architect van Bosco Verticale in Milaan. Michiel Huls, landschapontwerper bij Deltavormgroep, en Reinier van der Beek, projectleider en werkvoorbereider bij Wencop Hoveniers, vertellen over het groenontwerp, de

beplanting en de uitdagingen bij de aanleg en het onderhoud.

Computersmodellen en digitale simulaties

Voor ieder appartement is uitgerekend wat de ideale ligging is wat betreft geluidswering, daglicht, zonuren, uitzicht, terras en privacy. In de verspringende gevels van de woontorens zijn honderden unieke plantenbakken geïnte-

greerd. De bouw van Valley startte in 2017 en nam vier jaar in beslag.

Zigzaggend langs bos en bloeiende hellingen

De ruimte tussen de woontorens doet denken aan een bloeiende vallei. Dit komt door de grillig aandoende natuurstenen gevels en het vele en gevarieerde groen dat in de gevels is geïntegreerd. 'Dat is ook precies de reden waarom het gebouw Valley heet.' Aan het woord is Michiel Huls, landschapontwerper bij Deltavormgroep. 'Bezoekers kunnen via de natuurstenen trappen langs bloeiende hellingen zigzaggend omhoog lopen naar het centrumgebied van het complex, de "vallei", op de vierde en vijfde verdieping. We noemen dit ook wel de boszone, omdat de beplanting hier hoger en dichter is.' Naast vaste planten en siergrassen staan hier forsere bomen en heesters met verschillende bladkleuren, vormen en bloeiwijzen, zoals *Magnolia soulangeana*, *Liquidambar styraciflua*,

Pinus sylvestris en *Nothofagus antarctica*. De heesters die daar zijn aangeplant, zijn onder meer *Euonymus planipes*, *Paeonia lutea* var. *Ludlowii* en *Hamamelis x intermedia* 'Diane'.

Naast groen is ook gedacht aan water. In de vallei liggen twee grote dakramen die tevens dienstdoen als ondiepe vijvers van in totaal 250 m². Huls: 'Het groen en het water bieden op zonnige en warme dagen verkoeling en schaduw en maken de vallei tot een prettige ontmoetingsplek.'

Jaarrond een mooi beeld

Voor het groenontwerp en beplantingsplan tekende de vermaarde landschapsarchitect Piet Oudolf, in samenwerking met het bureau van Huls. 'De opbouw van het ontwerp volgt de vorm van het gebouw. Op de lagere verdiepingen, de eerste tot en met de zesde, is de beplanting bossiger, vooral de bomen en heesters, en zijn grotere formaten aangeplant. Hoe hoger de standplaats, hoe lager de beplanting. Er is voornamelijk gekozen voor meerstammige bomen, omdat die beter bestand zijn tegen harde wind. De "boomgrens" ligt bij de elfde verdieping. Daarboven bestaat de beplanting uit heesters, onder andere diverse *Cornus*- en *Salix*-soorten, vaste planten en siergrassen, die bestand zijn tegen zwaardere weersomstandigheden, zoals de wind', aldus Huls. 'De uiteenlopende kleuren, vormen en bloeitijden zorgen jaarrond voor een mooi beeld.'

Voor elke bak een beplantingsplan

Vanwege de vele locaties van de plantenbakken (verdeeld over drie woontorens en 27 verdiepingen), de verschillende groeiomstandigheden en omvang is per bak een apart beplantingsplan gemaakt. Dat was een forse inspanning, want het gaat om 370 bakken. Het leverde een gedetailleerd beplantingsplan op van zo'n 150 pagina's. Er werden 227 bomen en heesters aangeplant (63 soorten), 12.846 vaste planten (155 soorten) en 391 klimplanten (5 soorten). Wencop Hoveniers nam de beplanting af bij de eigen Wencop-kwekerij in Barnveld en een aantal andere kwekerijen, waaronder Laxsjon Plants in Otterlo.

De beplanting op de balkons van de appartementen staat in natuurstenen bakken die deel uitmaken van de gevel. Op de bovenste verdiepingen zijn de plantenbakken afgeschermd met glazen wanden tegen de wind en voor de veiligheid.

De buitenkant van Valley doet niets vermoeden van al het groen aan de andere zijde.

Het groenaanzicht van Valley

Efficiënte oplossingen

De plantenbakken hebben verschillende afmetingen; ze zijn 40, 80 of 120 cm diep, afhankelijk van de draagkracht ter plekke. Er is gebruikgemaakt van drainagematten voor waterbuffering, filterdoek, EPS en diverse soorten substraat. Via een waterdruppelsysteem dat per verdieping wordt gemonitord, worden de bakken van water voorzien. 'Het irrigatiesysteem is afgesteld per bak. Sensoren meten de temperatuur en het vochtgehalte in de bak.' Reinier van der Beek is werkvoorbereider en calculator bij Wencop Hoveniers. Hij was vanaf het begin van de bouw betrokken bij de aanleg en inrichting van de plantenbakken. Per woontoren en per verdieping is een berekening gemaakt van de benodigde aantallen en soorten planten. 'Omdat we al in een vroeg stadium bij het proces betrokken werden, konden we aan de voorkant meedenken over efficiënte oplossingen.'

Hoveniers als alpinisten

Van der Beek: 'Vanwege de toch wel risicovolle omstandigheden moest iedere bak door twee mensen worden beplant. Die moesten allebei als alpinisten met een harnasgordel gezekerd worden aan de gevel of de bak. Als de een onverhoopt over de rand zou gaan, moest de ander met hem of haar naar het ondergelegen balkon kunnen abseilen. We kwamen erachter dat er in het ontwerp geen ankerpunten waren ingetekend waaraan de hoveniers zich konden zekeren. Die zijn er toen alsnog in opgenomen.' Voor het hoveniersbedrijf was dit het eerste project waarbij met deze extra veiligheidsmaatregelen rekening moest worden gehouden. 'Hier hebben we op een positieve manier veel van geleerd.'

Winderig onderhoud

Wanneer het harder waait dan windkracht 6, mag er maar tot de zesde verdieping worden gewerkt. Die harde wind zorgde overigens nog

voor een andere uitdaging: het lichte substraat kon uit de plantenbakken waaien en zorgen voor overlast. Daarom wordt de bovenste substraatlaag verlijmd met cellulosepoeder, aangelengd met water. Het blijkt een prima oplossing. 'Het verlijmen is wel een extra onderdeel van het onderhoud, want het moet een paar keer per jaar worden herhaald; de lijm lost immers op in de regen.'

Ondanks de uitdagingen kijken Van der Beek en Huls tevreden terug op het project. Huls benoemt de prettige samenwerking met het bouwteam en andere onderaannemers. Van der Beek: 'Het was en is een prachtige klus. Ik kom er graag terug om te kijken hoe het met het onderhoud gaat.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!